ТРУДНЕ ІМ'Я

Священик села Ц. стрінув на дорозі свого парохіяішна, виборця Гната Воробця, що мав вибирати посла до сойму, і, поздоровившися з ним, почав розмову:

— Що ж там, Гнате? Будемо голосувати?

— А будемо, прошу отця духовного, будемо, аякже! Чому би не голосувати? Як голосувати, то голосувати!

— Але на нашого кандидата!

— Таже на нашого! Не інакше! То давніми часами, бувало, ми на пана голосували, на чужого, а тепер — нема, панцю, для тебе танцю, ми собі погуляєм! Ая! правду кажу! 01 пішло їм з Петрового дня — панам! Чую, дуже щось до них добираються. Навостро! В казетах так пишуть! Страх!

— А знаєте ви, як наш кандидат називається? Бо то помилитися не можна — зараз ваш голос пропаде!

Воробець махнув рукою поза себе, як крилом:

— Та що то нашого чоловіка назвати — не штука! Аякже! То ще, прошу ласки отця духовного, як я при воську служив, то була штука назвати старшого! Де-де! Що ми по зубах набралися! "Генерал фантері-атрілєрі граф Шурим-Бурим", чи якось інакше, так дивненько, що страх! А наш пан обершт: "Едлєр фон Поганяй воли до логази!" Якийсь мадьяр був, але писався більше по-нашому, отак як би я: Воробець Гнат. Вимовити можна.

0[тець] парох слухав радо говірливого селянина і усміхався незначно.

— Ну, прецінь, Гнате, як пишеться наш кандидат?

— Хто? Цей адукат з Городенки?

— Так.

— Воконецький пишеться, а на ім'я Тимофій.

— От видите, ґаздо, що не знаєте! Не Тимофій, тільки Теофіль,— Теофіль Окуневський. с

— А я ж як кажу! Тимофій Вокунецький — хіба не так?

— Ні, не так. Прийдіть ви, Гнате, завтра до мене, так під вечір, то будемо вчитися, як називається наш кандидат. Ви неписьменні, то з письма не вичитаєте, як інші. Треба собі в голову вбити, як "Отче наш". Прийдете?

— Та добре! Я прийду. Чому би не прийти? Слава Ісу-су Христу!

— Слава навіки!

На другий день під вечір Гнат Воробець прийшов до священика. Той ходив по саду. Оба привіталися, поговорили хвилину про безнастанні дощі, про малу надію на добрі жнива, трохи про війну на Балканах, а потім сіли собі на лавочку і почалася наука.

— Ну, будемо вчитися! — почав отець парох.— Наш кан-дитат...

— Зараз, прошу ласки отця духовного, кандидат — то ніби чоловік, що хоче бути послом?

— Так! Або він сам хоче, або його хочуть мати послом.

— Ага! Ну, добре! То наш кандидат пишеться Тимофій?

— Не Тимофій, лише Теофіль!

— Се по-якому?

— По-нашому. Є таке ім'я. Значить: богу милий!

— Ади! То файно називається! Дай йому, боже, здо-ровля!

— У селян такого імені не вживають: у них все лише Степан, Іван, Василь, Гнат,— а в панів Теофіль, Володимир, Ярослав...

— Звичайно: з-панська! — замітив Воробець.

— Ні, не з-панська, а так: одні звикли до таких імен, а другі до таких. От мій сусід назвав хлопця так, як в календарі стояло того дня, коли він родився: Венедикт, а люде на селі як підхопили: Медведик — і хлопчисько по нинішній день Медведик, а не Венедикт. Не звикли.

— Та-бо й справді дивно якось,— замітив Воробець.

— А проте святе ім'я, як кожде інше. Так і тут: Теофільї Повторіть!

— Те-о-фій!

— Те-о-філь, не — фій!

— Теофіль,— вимовив Воробець гладко.— Ха! ха! Чудно якось. Ну та коли вже так його охрестили, воля божа, а нам не до того.

— Вчімся далі! Як ви Воробець пишетеся, так наш кандидат пишеться Окуневський.

— Воконецький! Я знаю, не треба вчитися,— боронився виборець.— Я чув від людей.

— Отже, зле чули і треба вам навчитися по правді, бо голос пропаде. Ви ловили коли риби?

— Чому ні? Ловив!

— А що є окунь, знаєте?

— На! Маєш! Я не знав би, що є вокунь?! Та раз я — буде йому вже з тридцять літ так коло святої покрови — злапав такого вокуня, що жид мені цілу кварту горівки дав за нього! А сам шабас мав — аж гей!

— Отже, добре! То наш кандидат називається з початку так, як та риба: Окун-евський.

— Ніби такий вострий хребет має, як вокунь,— зажар-тував Воробець.

— Повторіть, Гнате: Окуневський!

— Та я знаю! Вокуневський!

— Не Во — лиш Окуневський!

— Хіба не все одно?

— Не все одно! Можуть скасувати голос і за таке, як схочуть.

"— Ади! —дивувався Воробець.-*-Окуневський! Окунев-ський!

— Слава богуі Тепер випадає йому гонор віддати, бо він і пан, і доктор, і адвокат, і посол до Відня,— то, як покличуть вас до голосування, годиться сказати так: "Пан доктор Теофіль Окуневський, адвокат з Городенки".

— То він і людей лічить?

— Ні! Чому так питаєте?

— А от ви кажете: доктор.

Священик пояснив, що бувають всякі доктори, і хотів уже раз почути від Воробця ціле ім'я і титули кандидата:

— Ну як називається?

— Пан Тофель Вокуневський...

— Але ж не пантофель, чоловіче добрий! Хіба ви не знаєте, що є пантофель?

— Ні!

— Се такий м'який, вигідний ходак на ноги! Воробець трохи налякався, як се почув.

— Та я... нічо... де ж би я тоє? — боронився він.— Ще би заскаржив до суду!

— То опустіть "пан" і кажіть просто: доктор Теофіль Окуневський, адвокат з Городенки.

— Доктор Тимофій Вокуневський, адвокат з Городенки.

— Як Тимофій?!

— Ні! — нагадав собі Воробець, але як справді мав сказати, забув.

І він, як малий ученик, засоромився та почав себе оправдувати:

— Трудне ім'я... годі спам'ятати... де мені до того?! Тяжко йде. Я от журюся, що долину вода замулила, сіна не зберу... де моєї голови таке чіпиться?!

Священик помовчав хвилину, потім встав.

— Не журіться,— каже,— Гнате, навчимося ще, як наш кандидат називається, і послом виберемо його, і сіно зберемо, і буде нам ліпше! '

— Дай то, господоньку! — зітхнув набожно Воробець.

— А я попрошу Василя Підгородецького, аби вас навчив. Він письменний чоловік, то вам скаже.

— Та вже най і так буде! — згодився селянин.— Дивно якось той кандидат називається. Тяжко спам'ятати. Дякую вам, що-сьте мене вчили. Слава Ісусу Христу!

— Слава навіки!

Вечором нарікав о[тець] парох перед жінкою на за-гвожджені селянські голови і на львівських політиків і редакторів, котрим і не сниться, що на селі треба не раз час тратити на такі дрібниці. Здається їм, що вистане приказ дати, що вони нарід уже зовсім приготовили, тим часом на селі ти вчи не тільки чому на свого чоловіка маєш голосувати, а ще й як він називається.

Воробець зрозумів уже, що треба дати голос на свого кандидата,— навчився, як здавалося потім і священикові, і Підгородецькому, імені кандидата, а прийшлося при виборчій комісії, сказав цілком виразно: "Доктор Тимофій Вокунецький",— і його голос пропав.

1913